

střecha nebude mítí takový sklon, jenž by zabraňoval přístup světla do její komory, prohlásila, že nečiní žádných námitek proti stavbě, když budou dodrženy ještě další podmínky, uvedené v protokolu pod 1. až 4. Na to stavebníci — žalovaní — prohlásili, že s podmínkami souhlasí. Tím došlo mezi spornými stranami k dohodě o právech soukromých, podle níž se žalovaní žalobkyni zavázali, že postaví kolnu podle plánu a že mimo to zachová při stavbě i další podmínky stanovené žalobkyní. Proto je žalobkyně též oprávněna požadovati na žalovaných, aby byla stavba kolny, pokud se dotýkají jí uplatňovaných a vymíněných práv soukromých, provedena podle plánu, jenž byl základem a podmínkou dohody. Podle zjištění prvního soudu nebyla při okapu střechy kolny dodržena výška plánem stanovená, neboť na místo 230 cm je ve skutečnosti jen 170 cm, takže střecha takto hluboko skloněná zabraňuje přístupu světla do oken žalobkyně, jež ve vodorovné čáře hledí vlastně přímo do střechy, která jest spuštěna pod výšku vzdálenosti oken od země. Proto první soud právem žalobě vyhověl a nezbylo než oprávněnému dovolání vyhověti.

Čís. 16020.

Předpis, že strana může zadržeti své dlužné plnění straně druhé, dokud tato strana sama neplní nebo není ochotna plnit, neplatí, nebylo-li to zvlášť vymíněno, o vedlejších závazcích, nenáležících přímo k hlavnímu obsahu smlouvy.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1937, Rv I 1476/35.)

Proti žalobě na zaplacení knihovně zajištěného nedoplatku tržové ceny 54.295 Kč za dům čp. 530 v P., který se kupující zavázali zaplatiti žalobkyni do 6 měsíců od uzavření smlouvy, t. j. do 19. září 1932, namítli žalovaní, že žalobkyně sama dosud nesplnila závazky, které podle tržové smlouvy převzala, zejména že nezaplatila veškeré daně a jiné veřejné dávky jako převodní poplatek, dávku z přírůstku hodnoty prodané nemovitosti i úroky z převzatých dlužných pohledávek až do dne 31. března 1932, a dále, že neodevzdala veškeré příslušenství domu. Soud první stolice vyhověl žalobě. Důvody: Soud nabyt sice přesvědčení, že žalobkyně dosud nesplnila plně všech ustanovení tržové smlouvy, zejména že nezaplatila dosud některé veřejné dávky a poplatky, za něž nemovitost sama ručí, avšak toto částečné nesplnění smluvních závazků nenastalo proti druhé smluvní straně, t. j. proti žalovaným, nýbrž žalobkyně nesplnila pouze některé závazky veřejné, jež na ni podle smlouvy připadají, kdežto proti žalovaným dostála smluvnímu obsahu a prodanou nemovitost jim odevzdala. Smlouva ta neobsahuje ustanovení, do kdy musí žalobkyně dostati převzatým závazkům veřejným, ani ustanovení, že druhá strana jest oprávněna zadržeti část kupní ceny, dokud po případě prodávající nesplní všech závazků, jež smlouvou převzala anebo se zavázala uhraditi. Naproti tomu podle výslovného znění odst. III tržové smlouvy jsou žalovaní povinni zbytek

trhové ceny 54.295 Kč zaplatiti do 6 měsíců, kterýžto závazek byl na nemovitosti zajištěn právem zástavním, takže nemůže býti protismluvně měněn. Žalovaným přísluší proti žalobkyni podle smlouvy právo domáhati se po případě splnění obligačního závazku, který smlouvou na sebe vzala, nebo měli právo uplatniti kompensací své vzájemné pohledávky z titulu plnění za žalující, nemají však sami práva zdržovati se své strany smluvní plnění, určené co do času a místa přímo smlouvou samou. O d v o l a c í s o u d zamítl žalobu pro tentokráte. D ů v o d y: Odvolací soud neschvaluje právní názor prvního soudu. Kupní smlouva jest smlouvou oboustrannou a stanoví se jí pro smluvce vzájemná práva a povinnosti. Splnění závazky smlouvou převzaté jest žalobkyně zavázána, ať jde o plnění přímo kupujícím, či někomu jinému, jako tomu jest v souzeném případě, kde jde o plnění státu, obci a záložně. Třebaže byla v kupní smlouvě stanovena splatnost nedoplatku kupní ceny do 6 měsíců od uzavření smlouvy, může žalobkyně právem žádati tento nedoplatek jen tehda, splnila-li sama smluvní závazky. Je-li zjištěno, že žalobkyně tyto závazky nesplnila, a zejména, že nezaplatila dávku z přírůstků hodnoty nemovitosti, činící s úroky do 15. července 1933 a poplatkem za upomínku 10.190 Kč, a že tato dávka, za kterou nemovitost tedy žalovaní jako její vlastníci ručí, jest na žalobkyni exekučně vymáhána, jest žaloba předčasná a bylo jí proto pro tentokráte zamítnouti.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek soudu první stolice.

D ů v o d y:

Jest zkoumati, zda jest důvodná námitka nesplnění smlouvy vznesená žalovanými. K řádnému splnění oboustranných úplatných smluv zpravidla náleží, aby bylo plněno navzájem z ruky do ruky, tedy současně, a jeden smluvce jest oprávněn zdržeti své dlužné plnění, dokud druhý smluvce sám neplnil anebo není ochoten plniti. Tato právní zásada platí však jen pro závazky, které náleží již podle povahy smlouvy k řádnému splnění smlouvy v hlavním jejím obsahu, tedy při kupní smlouvě pro odevzdání koupeného předmětu a zaplacení kupní ceny. Nelze však zásadu tu beze všeho vztahovati na všechny ostatní vedlejší a k hlavnímu obsahu smlouvy přímo nenáležící závazky (srv. rozh. č. 6959 Sb. n. s.). V příčině těchto vedlejších závazků jest zpravidla rozhodující úmluva stran. Nevyhradili-li si smluvci ve smlouvě v příčině těchto vedlejších závazků, jako je tomu v souzeném případě, výslovně současné vzájemné plnění tak, že pro nesplnění jedné strany může býti odpíráno i plnění stranou druhou, jest míti za to, že na splnění takových vedlejších závazků nekladly toho důrazu, aby směli k vůli tomu odpírati vzájemné plnění, a že tedy povolili druhé straně k splnění těchto vedlejších závazků poshovění bez vzájemného vztahu na závazek vlastní. Nemohou proto žalovaní pro dosavadní nesplnění vedlejších závazků se strany žalobkyně odpírati jí zaplacení zažalovaného zbytku kupní ceny, a to v souzeném případě tím méně, když se zavázali podle

trhové smlouvy zbytek kupní ceny zaplatiti k určitému dni, t. j. ke dni 10. září 1932. Z tohoto ujednání plyne, že nemohlo a nebylo ani úmyslem stran (§ 914 obč. zák.) zadržovati žalobkyni zaplacení tohoto zbytku pro nedodání nepatrné části inventáře, o níž se mezi stranami vede spor. Že by se splnění závazků, jež žalobkyně trhovou smlouvou převzala, bylo stalo pochybným pro špatné anebo zatím zhoršené poměry žalobkyniny (§ 1052, druhá věta, obč. zák.), žalovaní ani v první stolici netvrdili. Vychází-li se z vylíčených právních hledisek, jest přisvědčiti dovolatelce, že odvolací soud posoudil věc po právní stránce nesprávně, když žalobu zamítl, a bylo proto obnoviti rozsudek prvního soudu.

Čís. 16021.

Smluvní pojištění odpovědnosti.

»Skutečností odůvodňující nárok třetí osoby« ve smyslu všeob. pojistných podmínek (§ 124, odst. 3, zák. č. 501/1917 ř. z. a § 119, odst. 3, zák. č. 145/1934 Sb. z. a n.) je taková skutečnost, která obsahuje všechny zákonné předpoklady pro vznik nároku na náhradu škody způsobené třetí osobě, t. j. bezprávný čin, zavinění skutečné nebo zákonem předpokládané a příčinnou souvislost činu se škodou z toho vzniklou.

Dověděl-li se pojistník o tom, že třetí osobě byla způsobena v jeho holičském závodě při provádění manikury tělesná škoda a o uplatňování náhradního nároku z dotčené škody proti němu teprve po zaplacení pojistné prémie, zapravené po uplynutí dodatečné lhůty, jest pojistitel zavázán k plnění z pojistné smlouvy.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1937, Rv I 2225/35.)

Žalobce, který ve svém holičském závodě provozoval též manikuru, byl u žalované pojišťovny pojištěn proti následkům zákonné odpovědnosti, a to na dobu od 30. června 1930 do 30. června 1940 do nejvyšší částky 50.000 Kč. Dne 16. října 1933 oznámil žalobci Josef B., že jeho manželka utrpěla v žalobcově závodě při provádění manikury zranění palce levé ruky. Žalobce ohlásil dotčené zranění žalované pojišťovně dne 17. října 1933. Ta odmítla své ručení proto, že pojistný případ nastal dne 7. října 1933, že žalobci oznámila již dne 20. srpna 1933, že neručí od 20. září 1937 za škody, které snad nastanou, nezaplatí-li do posléze řečeného dne pojistnou prémii a to se nestalo, neboť žalobce zaplatil prémii tu až dne 13. října 1933. Žalobce přednesl, že odmítavé stanovisko žalované není odůvodněno, protože žalovaná jest podle § 11 všeob. pojist. podmínek zavázána k plnění, nastala-li skutečnost odůvodňující nárok třetí osoby po uplynutí dodatečné lhůty, avšak před zaplacením prémie, zproštěna jen tehdy, nabyli-li pojistník vědomosti o tom, že nastala dotčená skutečnost již v době zaplacení prémie. Tyto předpoklady nejsou splněny, ježto se žalobce teprve dne 16. října 1933, tedy po zaplacení, jež se stalo dne 13. října 1933, dověděl, že došlo